

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 10 sierpnia 2010 r.

**Pan
Lucjan Kotwica
Starosta Radzyński**

LLU-4101-10-05/2010
P/10/125

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Radzynie Podlaskim (dalej: „Starostwo”) kontrolę realizacji przez Starostę zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa w latach 2007-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 21 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

**Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Starostę zadań
w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień.**

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności, zapewnienie działań organizacyjnych umożliwiających prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad lasami niepaństwowymi oraz właściwe wykonywanie zadań w zakresie przekwalifikowania zalesionego gruntu rolnego na grunt leśny.

Stwierdzone uchybienia polegały na:

- braku pełnej informacji w zakresie wywiązywania się właścicieli lasów niepaństwowych z obowiązków dotyczących powszechnej ochrony lasu oraz stopnia realizacji tych obowiązków w odniesieniu do wymogów określonych w aktualnej dokumentacji urzędniowej lasu;
- nieogłoszeniu w dzienniku urzędowym województwa lubelskiego zawartych porozumień dotyczących powierzenia nadzoru nad lasami niepaństwowymi;

- nieokreśleniu w zakresie czynności Kierownika Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Gospodarki Wodnej Starostwa obowiązku sporządzania sprawozdania GUS (wzór L-03) o lasach stanowiących własność osób fizycznych i prawnych.

1. NIK pozytywnie ocenia powierzenie Nadleśniczemu Nadleśnictwa Radzyń Podlaski nadzoru nad lasami niepaństwowymi w drodze zawieranych corocznie porozumień zgodnie z postanowieniami art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 ze zm.). W 2010 r. powierzchnia lasów objęta w tym zakresie nadzorem wynosiła 6.540 ha (76,2 % ogółu powierzchni działek leśnych). Uchybieniem formalnym było nieogłoszenie w dzienniku urzędowy woj. lubelskiego treści przedmiotowych porozumień (podstawa prawna: art. 13 pkt. 6 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, Dz. U. z 2010 r. Nr 17, poz. 95). Pomimo tego, Starosta zapewnił właścicielom lasów niepaństwowych właściwy obieg informacji o wykonywanym nadzorze nad gospodarką leśną poprzez zamieszczenie jej na stronie internetowej powiatu i rozesłanie do poszczególnych gmin i sołectw. W badanym okresie Starosta zlecił również osobie fizycznej- posiadającej odpowiednie przygotowanie i doświadczenie zawodowe- sprawowanie nadzoru nad lasami niepaństwowymi na podstawie zawieranych corocznie umów zlecenia. W 2010 r. nadzór przez tę osobę sprawowany był w odniesieniu do 2.035 ha powierzchni lasów (23,8 %). Na realizację zadań związanych z nadzorem nad lasami niepaństwowymi, Starostwo poniosło w tym okresie wydatki w wysokości ogółem 236.398 zł (średnio miesięcznie - 5.628 zł). W ramach wykonywanego nadzoru, właścicielom lasów niepaństwowych wydano w badanym okresie 3.661 świadectw dotyczących legalności pozyskania drewna, umożliwiających im pozyskanie 24,970 tys. m³ drewna. Ponadto właściciele przeprowadzili również zabiegi pielęgnacyjne lasu na obszarze 1.339,3 ha. Składane przez sprawujących nadzór miesięczne informacje z wykonywanych w tym zakresie czynności były sporządzane zbiorczo dla każdej gminy i miejscowości w których zlokalizowane były lasy niepaństwowe. W rezultacie, Starosta nie posiadał pełnej informacji odnośnie wywiązywania się poszczególnych właścicieli z obowiązków powszechnej ochrony lasu określonych w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 ustawy o lasach. W badanym okresie Starosta nie wydawał na podstawie przepisów art. 9 ust. 2 i art. 24 wymienionej ustawy decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie przez właścicieli obowiązków dotyczących ochrony lasów niepaństwowych.

NIK pozytywnie ocenia koordynowanie przez Kierownika Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Gospodarki Wodnej nadzoru nad lasami niepaństwowymi. Uchybieniem formalnym było nieokreślenie w zakresie jego czynności obowiązku sporządzania sprawozdania GUS o lasach stanowiących własność osób fizycznych i prawnych, mimo iż sprawozdania były sporządzane.

2. W badanym okresie Starosta, z powodu braku środków budżetowych, nie zlecał sporządzenia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o lasach uproszczonego planu urządzenia lasu i inwentaryzacji stanu lasu. Dokumentacja taka została opracowana na zlecenie Starosty w latach 2001-2004 (z terminem obowiązywania przez okres 10 lat). Na koniec czerwca 2010 r. dokumentacją urządzeniową, która zgodnie z art. 7 ust. 1 o lasach

stanowi podstawę do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, objęto 75,6 % ogółu powierzchni nadzorowanych lasów niepaństwowych. Na koniec tego okresu powierzchnia lasów niepaństwowych nieobjęta dokumentacją urządzeniową wynosiła 2.182,4 ha. Uchybieniem było niezapewnienie w zawieranych porozumieniach i umowach zlecenia obowiązku prowadzenia przez wykonujących nadzór nad lasami państwowymi analizy dotyczącej stopnia realizacji zadań gospodarczych określonych w dokumentacji urządzeniowej, co skutkowało niepełnym rozeznaniem w zakresie stanu zdrowotnego i sanitarnego tych lasów.

3. NIK pozytywnie ocenia wykonywanie zadań dotyczących przekwalifikowania zalesionego gruntu rolnego na grunt leśny. W badanym okresie w Starostwie przeprowadzono z urzędu ogółem 27 postępowań administracyjnych w tym zakresie. Analiza wybranych 10 postępowań dotyczących przekwalifikowania, przekraczających 1 ha nieruchomości gruntowych na grunt leśny wykazała, iż Starosta zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o lasach, dokonał oceny udatności upraw w czwartym roku od zalesienia gruntu rolnego wykonanego na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekwencji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273 ze zm.). Uprawy uznane za udane spełniały kryteria określone w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętych planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 187, poz. 1929 ze zm.). Zakończone postępowania wydaniem decyzji administracyjnych, spełniających wymogi określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) umożliwiły właścicielom przekwalifikowanych gruntów ubieganie się w ustawowym terminie o przysługującą im premię pielęgnacyjną i zalesieniową.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) pozyskiwanie pełniejszej informacji w zakresie wywiązywania się właścicieli lasów niepaństwowych z obowiązków dotyczących ich powszechnej ochrony oraz stopnia przebiegu realizacji zadań gospodarczych określonych w dokumentacji urządzeniowej lasu,
- 2) ogłaszanie w dzienniku urzędowym województwa lubelskiego zawieranych porozumień dotyczących powierzenia nadzoru nad lasami niepaństwowymi,
- 3) formalne określenie w zakresie czynności Kierownika Wydziału Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Gospodarki Wodnej Starostwa obowiązku sporządzania sprawozdania GUS o lasach stanowiących własność osób fizycznych i prawnych,
- 4) podjęcie działań mających na celu pozyskanie środków finansowych i zlecenie sporządzenia dokumentacji urządzeniowej na nieobjęty taką dokumentacją obszar lasów niepaństwowych.

Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje

przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.